ԱԶԱՏ ՕՐ

«Αζάτ ορ» Αρμενική Ημερήσια Εφημερίδα

ԱԶԱՏ ՕՐ ՕՐԱԹԵՐԹ – 82րդ ՏԱՐԻ – ԹԻՒ 23265 www.azator.gr

ԱԹԷՆՔ, ՈՒՐԲԱԹ 27 - ՇԱԲԱԹ 28 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 2026 ✷ ΑΘΗΝΑ, ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 27 - ΣΑΒΒΑΤΟ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2026

«Հնամեայ Հայաստան» գանձերու ցուցահանդէս Աթէնքի մէջ

Մեծարժէք ու իւրայատուկ կամուրջ մը հայ եւ յոյն քաղաքակրթութիւններու միջեւ

Աննախընթաց հետաքրքրութիւն կը յառաջացնէ Յունաստանի պատմամշակութային կեանքին մէջ Հայաստանի հնամեայ գանձերուն ցուցադրութիւնը՝ Աթէնքի հանրայայտ Աքրոփոլիսի թանգարանին մէջ: Իր բնոյթով եւ տարողութեամբ բացառիկ այս ցուցահանդէսը, Յունաստանի հողին վրայ մէկտեղած է մօտ 200 թանկարժէք ցուցանմուշներ, որոնք այսօր Հայաստանի հնագիտական ժառանգութեան կարեւոր մէկ մասը կը կազմեն: Անոնք կը վկայեն հայ ժողովուրդի հազարամեակներու ստեղծագործական բարձր արժէքներուն եւ համաշխարհային քաղաքակրթութեան մէջ դարաւոր ներկայութեան մասին: Ցուցափեղկերուն մէջ խնամքով զետեղուած իւրաքանչիւր նմուշ հայ ժողովուրդի պատմութեան խօսուն վկան է, ներկայացնելով անոր քաղաքակրթական վերելքը, պատմական ուղին եւ հազարամեակներու ընթացքին արտայայտուած ստեղծագործական ոգին:

Ցուցահանդէսը իրականութիւն դարձաւ Հայաստանի եւ Յունաստանի մշակոյթի նախարարութիւններուն միջեւ սերտ գործակցութեան շնորհիւ, որուն նախապատրաստական աշխատանքներուն մէջ հիմնական դեր ունեցան նաեւ Յունաստանի մէջ Հայաստանի դեսպանութեան երկարամեայ ու հետեւողական ջանքերը:

19 Նոյեմբեր 2026-ի պաշտօնական բացումէն ի վեր, ցուցահանդէսը արդէն հարիւրաւոր այցելուներ ընդունած է: Թանգարանի պատասխանատուներուն համաձայն՝ մինչեւ Փետրուարի վերջը այցելուներու թիւը պիտի հասնի նշանակալի մակարդակի: Արդէն իսկ, թանգարանին կողմէ կազմակերպուող բացատրական շրջապտոյտներուն մասնակցելու համար յունական հասարակութենէն ստացուած դիմումները մեծ հետաքրքրութիւն կը վկայեն:

Հինգշաբթի, 19 Նոյեմբերի երեկոյեան, պաշտօնական հրաւիրեալներու եւ բազմաթիւ անձնաւորութիւններու ներկայութեամբ, տեղի ունեցաւ ցուցահանդէսի հանդիսաւոր բացումը: Յատուկ հրաւէրով՝ «**Ազատ Օր**» եւս ներկայ գտնուեցաւ առաւօտեան մամլոյ ասուլիսին եւ երեկոյեան հանդիսութեան՝ արձանագրելով յոյն եւ օտար հիւրերու հիացմունքը հայ ժողովուրդի պատմամշակութային ժառանգութեան նկատմամբ:

Հանդիսութեան ներկայ էին Յունաստանի մշակոյթի նախարար Լինա Մենտոնի, Հայաստանի կրթութեան եւ մշակոյթի փոխնախարար Ալֆրետ Քոչարեան, Յունաստանի մէջ Հայաստանի Հանրապետութեան դեսպան Տիգրան Մկրտչեան, Հայաստանի պատմութեան թանգարանի տնօրէն դոկտ. Դաւիթ Պողոսեան եւ Աքրոփոլիսի թանգարանի ընդհանուր տնօրէն, փրոֆ. Նիքոլաոս Ստամպոլիտիս:

Յունահայ գաղութը ներկայացուած էր Թեմակալ Առաջնորդ Սրբազան հօր, հոգեւոր դասուն, Աւետարանական եկեղեցւոյ վերապատուելիին, Ազգային վարչութեան, Հ.Յ.Դ Կեդր. Կոմիտէին, միութիւններու ներկայացուցիչներուն եւ վարժարաններու տնօրէնութիւններուն կողմէ:

Ուշագրաւ էր նաեւ օտար դիւանագիտական ներկայացուցչութիւններու, պետական կառոյցներու, ակադեմական, գիտական եւ մշակութային շրջանակներու բազմաթիւ անձնաւորութիւններու ներկայութիւնը:

Յունաստանի մշակոյթի նախարարը, ողջունելով Հայաստանի պատմամշակութային ժառանգութեան նուիրուած նման տարողութեամբ ցուցահանդէսի կազմակերպումը, անդրադարձաւ երկու երկիրներուն միջեւ միջպետական յարաբերութիւններուն եւ իր հայ պաշտօնակիցին հետ ձեռք բերուած համաձայնութիւններուն, որոնց շնորհիւ կարելի եղաւ իրականացնել այս նախաձեռնութիւնը: Ան պատմական ակնարկ մը կատարեց նաեւ յոյն դասական գրականութեան նշանաւոր հեղինակներուն կողմէ Հայաստանի մասին կատարուած յիշատակումներուն՝ ընդգծելով գիտական ամուր հիմերու վրայ կառուցուած նման ցուցահանդէսներու կարեւորութիւնը՝ պատմութեան տարբեր ժամանակաշրջաններու լուսաբանման եւ ժողովուրդներու անցեալի աւելի խոր ճանաչողութեան տեսակէտէն:

Հայաստանի մշակոյթի նախարարութեան պաշտօնատարն ալ կարեւորեց վերջին տարիներուն երկու երկիրներուն միջեւ մշակութային գործակցութեան ընդլայնումը, ընդգծելով ցուցահանդէսի նշանակութիւնը՝ երկու ժողովուրդներուն միջեւ պատմական եւ մշակութային կապերու ամրապնդման ու յարաբերութիւններու առաւել սերտացման առումով:

Հ.Հ. դեսպանը նշեց, որ Յունաստանի մէջ եւ մասնաւորաբար Աքրոփոլիսի թանգարանէն ներս նախաքրիստոնէական Հայաստանին նուիրուած այսպիսի ցուցահանդէս մը առաջին անգամ կը կազմակերպուի: Ան նաեւ ընդգծեց, որ շուրջ 200 ցուցանմուշներու ներկայացումը ինքնին բացառիկ իրողութիւն մըն է, որովհետեւ մինչեւ օրս Հայաստանի պատմութեան թանգարանի հաւաքածուներէն այսքան մեծ թիւով նմուշներ միաժամանակ դուրս չէին բերուած՝ արտասահմանի մէջ ցուցադրուելու նպատակով:

Հայաստանի պատմութեան թանգարանի տնօրէնը յայտնեց, որ թանգարանի հաւաքածուներէն ընտրուած նմուշներու ցուցադրութիւնը, Յունաստանի եւ Կիպրոսի թանգարաններէն ընտրուած շուրջ 28 առարկաներու կողքին, նոր լոյս կը սփռէ երկու հնագոյն քաղաքակրթութիւններուն միջեւ տեղի ունեցած մշակութային փոխանակումներուն եւ փոխազդեցութիւններուն վրայ:

Ելոյթներու վերջին խօսքը պատկանեցաւ Աքրոփոլիսի թանգարանի տնօրէնին, որ սահիկներու ցուցադրութեամբ ներկայացուց ցուցահանդէսին մէջ

Շար. էջ 2

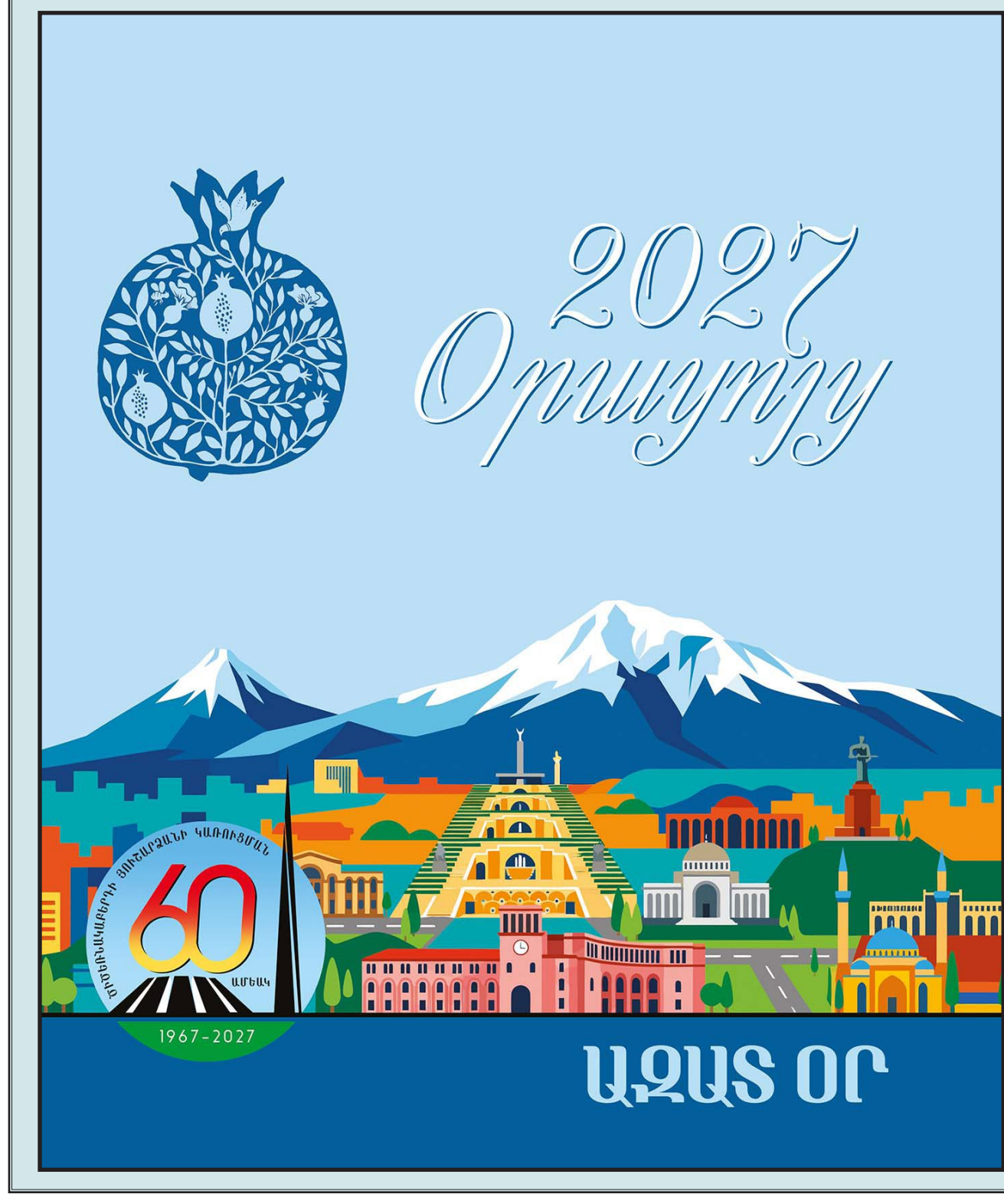

Հրապարակի վրայ է «Ազատ Օր»-ի 2027-ի պատի օրացոյցը

Հաւատարիմ մնալով տարեվերջի մեր աւանդութեան, մեր հայրենակիցներուն կը ներկայացնենք 2027-ի «Ազատ Օր»-ի պատի օրացոյցը, ճոխ ու գունազարդ իր էջերով:

Այս տարուան օրացոյցը կը ներկայացնէ պատմական եւ մշակութային արժէք ունեցող կոթողներ եւ տեսարաններ:

Հայկական տօնացոյցին կից՝ նոյնպէս տեղ տրուած է յունական եկեղեցական ու ազգային տօներուն եւ կարեւորագոյն թուականներուն:

Օրացոյցը նուէրի համար նաեւ գեղեցիկ գաղափար մըն է, որ վստահօրէն կը գնահատուի ձեր նուէրը ստացող հայ թէ յոյն բարեկամներէն:

Օրացոյցը կարելի է ստանալ «Ազատ Օր»-ի ցրուիչներէն, խմբագրատունէն, Ազգային Առաջնորդարանէն եւ շրջաններու ակումբներէն:

Գին՝ 20 եւրօ:

Գաղութային

«Հնամեայ Հայաստան» գանձերու ցուցահանդէս Աթէնքի մէջ

Շար. Ա Էջեն

ընդգրկուած նմուշները՝ լուսաբանելով իւրաքանչիւր առարկայի պատմական եւ հնագիտական արժէքը: Յոյն փրոֆեսորը, իր բացատրութիւններուն ընդմէջէն, արժեւորեց երկու քաղաքակրթութիւններուն միջեւ գոյացած պատմական կամուրջը՝ միաժամանակ անդրադառնալով թէ՛ Հելլենիստական դարաշրջանի ազդեցութեան Հայաստանի վրայ, եւ թէ՛ Ուրարտական թագաւորութեան մշակութային ազդեցութեան Էգէական ծովու տարածքին, ներառեալ՝ Կրետէի եւ Կիպրոսի մէջ:

Բացման հանդիսութեան աւարտին հիւրերը առաջնորդուեցան ցուցասրահ, ուր առիթ ունեցան մօտէն ծանօթանալու եւ հիանալու հայ ժողովուրդի ստեղծագործական ժառանգութեան բացառիկ ցուցանմուշներով: Ներկայ բոլոր հիւրերը իրենց խոր հիացմունքը արտայայտեցին ցուցահանդէսի տարողութեան եւ ներկայացուած գանձերուն նկատմամբ՝ բարձր գնահատելով անոնց պատմամշակութային նշանակութիւնը ոչ միայն հայ ժողովուրդի, այլեւ համաշխարհային քաղաքակրթութեան ժառանգութեան ծիրէն ներս:

Մամլոյ ասուլիս յոյն եւ օտար լրատուական միջոցներուն

«**Հնամեայ Հայաստան**» ցուցահանդէսի ծիրէն ներս, Հինգշաբթի, 19 Նոյեմբերի առաւօտուն, Աքրոփոլիսի թանգարանի ամփիթատրոնին մէջ տեղի ունեցաւ մամլոյ ասուլիս՝ յունական եւ օտար լրատուամիջոցներու ներկայացուցիչներուն համար: Յատուկ հրաւէրով՝ «**Ազատ Օր**» եւս ներկայ գտնուեցաւ ասուլիսին՝ ծանօթանալու համար ցուցահանդէսի կազմակերպման մանրամասնութիւններուն եւ անոր պատմամշակութային նշանակութեան:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ թանգարանի տնօրէն Նիքոլաոս Սպամպոլիտիս, որ ցուցահանդէսը դասեց համաշխարհային տարողութիւն ունեցող մշակութային նախաձեռնութիւններու շարքին: Ան կարեւորեց ներկայացուած իրերու բացառիկ արժէքը՝ ընդգծելով նաեւ ցուցանմուշներու ընտրութեան, տեղադրման եւ ցուցակագրման ուղղութեամբ տարուած բծախնդիր աշխատանքը, որ իրականացաւ հայ եւ յոյն գիտնականներու սերտ գործակցութեամբ:

Սահիկներու ցուցադրութեան միջոցաւ, ան համառօտ կերպով ներկայացուց Հայաստանի պատմութեան տարբեր ժամանակաշրջանները՝ սկսելով հնագոյն դարերէն: Յատուկ անդրադարձ կատարեց իւրաքանչիւր ժամանակաշրջանի հայկական մետաղագործութեան եւ կաւագործութեան բացառիկ նմուշներուն՝ ներկայացնելով ոսկեայ հրաշագեղ զարդեղէններ, առօրեայ գործածութեան իրեր, զէնքեր, արձանագրութիւններ եւ այլ արժէքաւոր ստեղծագործութիւններ:

Յոյն տնօրէնը յատուկ նշում կատարեց ցուցահանդէսին առիթով պատրաստուած ծաւալուն հատորին մասին, որ կ՚ընդգրկէ ցուցադրուող բոլոր նմուշներու նկարները ու անոնց կողքին համապատասխան բացատրութիւնները:

Հատորը կը պարունակէ Հայաստանի քաղաքակրթական տարբեր ժամանակաշրջաններու պատմական ներկայացումը եւ գիտական վերլուծումներ հայ պատմամշակութային ժառանգութեան մասին: Հատորը տրամադրելի է Աքրոփոլիսի գրախանութին կողմէ:

Հայաստանի պատմութեան թանգարանի տնօրէն Դաւիթ Պօղոսեան իր ուրախութիւնը յայտնեց ցուցահանդէսի իրականացման առիթով: Ան առանձնայատուկ կարեւորութեամբ անդրադարձաւ Աքրոփոլիսի թանգարանի ընտրութեան՝ զայն նկատելով երկու հնագոյն քաղաքակրթութիւններու պատմական եւ մշակութային աշխարհները իրարու կապող խորհրդանշական վայր մը: Ան նաեւ բարձր գնահատեց Հայաստանի դեսպանին ջանքերը եւ բոլոր դերակատարներուն ներդրումը, որոնց հետեւողական աշխատանքին շնորհիւ կարելի եղաւ կարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ իրականացնել նման ծաւալուն ցուցադրութիւն մը:

Յունաստանի մէջ Հայաստանի դեսպան Տիգրան Մկրտչեան խօսեցաւ ցուցահանդէսի մտայղացման եւ անոր իրականացման նախապատրաստական աշխատանքներուն մասին՝ անդրադառնալով երկու երկիրներուն միջեւ միջպետական շփումներուն, որոնք սկիզբ առած էին նախորդող շրջանին եւ ի վերջոյ յանգած այս նախաձեռնութեան իրագործման: Ան շեշտեց նաեւ, որ ցուցահանդէսը բաց հրաւէր մըն է՝ ուղղուած յոյն ժողովուրդին, այցելելու Հայաստան եւ մօտէն ծանօթանալու մեր հայրենիքի հարուստ պատմութեան ու ստեղծագործական քաղաքակրթութեան:

Մամլոյ ասուլիսին ներկայ էին Հայաստանի պատմութեան թանգարանի եւ Աքրոփոլիսի թանգարանի գիտաշխատողներու խումբերը, որոնք նախորդող ժամանակաշրջանին սերտօրէն գործակցած էին ցուցահանդէսի նախապատրաստական եւ կազմակերպչական աշխատանքներուն յաջող իրականացման համար:

Հայաստանի պատմութեան թանգարանի գիտաշխատողներ Սոնա Յովսէփեանի, Արինա Գրիգորեանի, Պենիկ Վարդանեանի, Դաւիթ Պետրոսեանի եւ Նայիրա Աւանէսեանի հետ ունեցած զրոյցներուն ընթացքին, «**Ազատ Օր**» իրազեկ դարձաւ ցուցահանդէսի պատրաստութեան ընթացքին տարուած չափազանց բծախնդիր աշխատանքին:

Անոնք մանրամասնութիւններ փոխանցեցին ցուցանմուշներու ընտրութեան եւ տեղադրման, ցուցափեղկերու պատրաստութեան, արձանագրութիւններու եւ բացատրական գրութիւններու խմբագրման աշխատանքներուն մասին, որոնց հետեւողական իրականացումը հնարաւոր դարձուց ստեղծել ցուցադրութիւն մը, որ լիովին կը համապատասխանէ միջազգային թանգարանային չափանիշներուն:

Համազգայինի «Նայիրի» պարախումբի տպաւորիչ ելոյթը թանգարանին մէջ

Դեսպան Տիգրան Մկրտչեանի նախաձեռնութեամբ եւ յատուկ կարգադրութեամբ՝ ցուցահանդէսի ամբողջ տեւողութեան ընթացքին նախատեսուած է մշակութային ելոյթներու շարք մը: Շարքի առաջին ելոյթը յաջողութեամբ տեղի ունեցաւ Կիրակի, 22 Նոյեմբերի կէսօրին, երբ Յունաստանի Համազգայինի «**Նայիրի**» պարախումբը իր հմայիչ ներկայացումով հանդէս եկաւ Աքրոփոլիսի թանգարանի նախասրահին մէջ:

Հոծ բազմութեան ներկայութեամբ՝ Համազգայինի պարողները ներկայացուցին հայկական ժողովրդային երեք պարեր՝ ստեղծելով խանդավառ մթնոլորտ եւ արժանանալով օտար այցելուներու ուշադրութեան ու գնահատանքին: Ներկայ հանդիսատեսները իրենց հիացմունքը արտայայտեցին պարախումբի բարձրորակ կատարումներուն նկատմամբ: Հայկական հնամեայ մշակութային գանձերու կողքին, այցելուներուն առիթ տրուեցաւ նաեւ ծանօթանալու հայկական պարարուեստի գեղեցիկ արտայայտութեան՝ կենդանի եւ տպաւորիչ ներկայացումով:

Ելոյթին ներկայ գտնուեցան Հ.Հ. դեսպանը, յունահայ գաղութի կառոյցներու ներկայացուցիչներ եւ բազմաթիւ հայեր, որոնք իրենց ներկայութեամբ քաջալերեցին հայ երիտասարդներու մշակութային ներկայացումը եւ իրենց գնահատանքը յայտնեցին հայկական մշակոյթի հարստութեան ու անոր կենդանի շարունակականութեան նկատմամբ:

Ելոյթներու շարք՝ նուիրուած «Հնամեայ Հայաստան» ցուցահանդէսին

Բացատրական շրջապտոյտներ

Շաբաթական հերթականութեամբ, Աքրոփոլիսի թանգարանը կը կազմակերպէ ծանօթագրական շրջապտոյտներ, որոնց ընթացքին հնագէտ մասնագէտի ուղեկցութեամբ պիտի ներկայացուին «Հնամեայ Հայաստան» ցուցահանդէսի բոլոր բաժինները, պատմական ժամանակաշրջանները եւ քաղաքակրթութիւններու ազդեցութիւնները: Անոնք որոնք կը հետաքրքրուին մաս կազմել շրջապտոյտներուն կրնան իմանալ յայտագիրին մասին, դիմելով հետեւեալ հասցէին՝
https://www.theacropolismuseum.gr/thematikes-paroysiaseis/arhaia-armenia

Հայկական վարժարաններու կողմէ այցելութիւններ եւ Ծննդեան երգեր

Ելոյթներու ծիրէն ներս, Հ.Հ. դեսպանութեան նախաձեռնութեամբ, նախատեսուած են հայկական վարժարաններու աշակերտութեան այցելութիւններ, որոնց ընթացքին աշակերտները հանդէս պիտի գան հայկական պարերով եւ Ծննդեան երգերով:

- **Երեքշաբթի, 8 Դեկտեմբեր,** կէսօրուան ժամը 12-ին, Հ.Կ.Խաչի «**Զաւարեան**» ազգային վարժարանի այցելութիւն:
- **Երեքշաբթի, 15 Դեկտեմբեր,** կէսօրուան ժամը 12-ին, Հ.Բ.Ը.Մ.-ի «**Գալփաքեան**» վարժարանի այցելութիւն:
- **Չորեքշաբթի, 16 Դեկտեմբեր,** կէսօրուան ժամը 12-ին, Հ.Կ.Խաչի «**Լ. Եւ Ս. Յակոբեան**» ազգային վարժարանի այցելութիւն:
- **Հինգշաբթի, 17 Դեկտեմբեր,** կէսօրուան ժամը 12-ին, Հ.Կ.Խաչի «**Ա. եւ Ժ. Ճէնազեան**» ազգային միջնակարգ վարժարանի այցելութիւն:

Հայ եւ յոյն երաժիշտներու ելոյթներ

Ուրբաթ, 8 Յունուար 2027-ին, թանգարանի երկրորդ յարկի սրահին մէջ, այցելուները առիթը պիտի ունենալ վայելելու դաշնամուրային մենահամերգ մը, յունահայ տաղանդաւոր երիտասարդ դաշնակահար Դանիէլ Գոլանեանին կողմէ: Յայտագիրը պիտի ընդգրկէ Պէթհովէնի, Լիզթի եւ Խաչատուրեանի ստեղծագործութիւններ:

Ուրբաթ, 5 Փետրուար 2027-ին, թանգարանը պիտի հիւրընկալէ կիթառի համերգ մը, որուն պիտի մասնակցին միջազգային համբաւ ստացած յունահայ կիթառահար Յակոբ Գոլանեանի աշակերտներու ընտրանին, որոնք պիտի ներկայացնեն միջազգային դասական եւ հայ երաժշտութեան յատկանշական ստեղծագործութիւններ:

Երկու ելոյթներու տեղերու սահմանափակ թիւին պատճառով, պէտք է նախապէս տեղ ապահովել թանգարանի կայքէջին միջոցով:

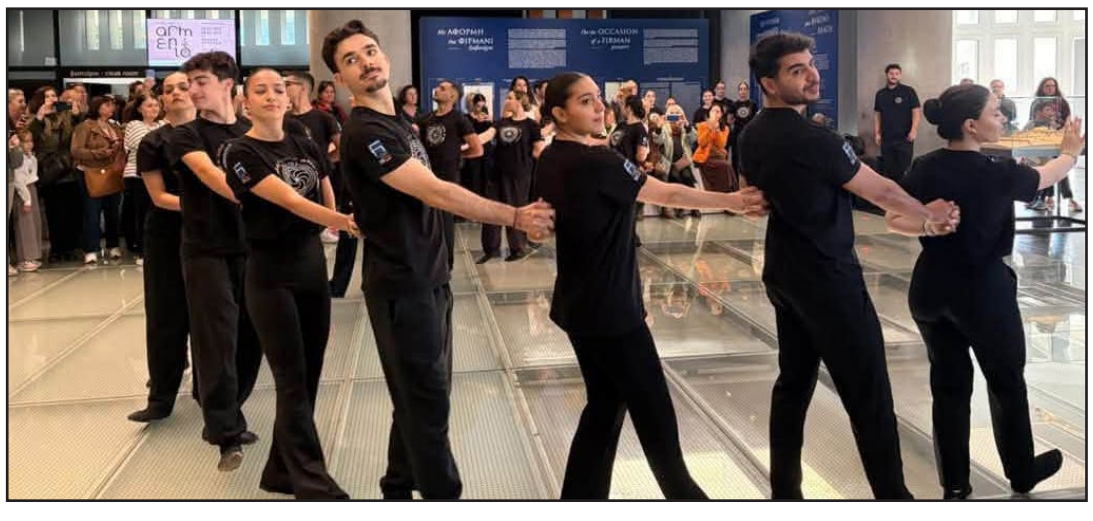

Ակնդրադարձ

ՕՐՈՒԱՆ ՀԵՏՔԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

Նոր Սահմանադրութիւն՝ զիջումներու տրամաբանութեամբ

Հայաստանի կառավարութեան հրապարակած նոր Սահմանադրութեան նախագիծը գործող մայր օրէնքի վերամշակման եւ սահմանադրական դրոյթներու արդիականացման սահմաններէն անդին անցնելով, հայ քաղաքական կեանքէն ներս կը ներկայանայ որպէս պետականութեան գաղափարական հիմերու վերանայման յստակ փորձ մը, որուն ազգային եւ քաղաքական հետեւանքները շատ աւելի ծանրակշիռ կը թուին ըլլալ, քան նոյնինքն սահմանադրական շարք մը յօդուածներու փոփոխութիւնը:

Խնդրոյ առարկան, ըստ էութեան, անկախ Հայաստանի Հանրապետութեան հիմնադրման սկզբունքներուն եւ անոնցմով ամրագրուած ազգային յանձնառութիւններուն վերաբերեալ իշխանութեան ծանօթ մօտեցումն է: Նախագիծին ամէնէն նշանակալից եւ մտահոգիչ փոփոխութիւնը Անկախութեան հռչակագիրին յղումին բացակայութիւնն է: 1990-ի Հռչակագիրը հը հանդիսանայ ժամանակակից հայկական պետականութեան հիմնադիր քաղաքական վաւերագիրը, որուն մէջ խտացած են ազգային ինքնորոշման կամքը, պատմական իրաւունքներու գիտակցութիւնը եւ բովանդակ հայ ժողովուրդի համախմբումը համազգային նպատակներուն շուրջ: Հիմա, յղումին բացակայութիւնը Սահմանադրութեան նախաբանէն կը նշանակէ վերասահմանել անկախ Հայաստանի ստեղծման քաղաքական յանձնառութիւնները՝ զանոնք մղելով երկրորդական դիրքի, իսկ պետականութեան ընմբռնումը սահմանափակել ներկայ քաղաքական իշխանութեան ընկալումներու նեղ շրջագիծին մէջ:

Առաջարկուած փոփոխութեան քաղաքական ենթահողը յստակօրէն կ՛առնչուի Պաքուի հետեւողական պահանջներուն հետ:

Ատրպէյճան Սահմանադրութեան վերանայումը կը ներկայացնէ իբրեւ խաղաղութեան պայմանագիրի ստորագրման նախապայման, իսկ Երեւանի իշխանութիւններուն պատրաստակամութիւնը՝ ընդառաջելու այդ պահանջին, կը բացայայտէ բանակցային ակնյայտ անհաւասարակշռութիւն մը: Ի՞նչ փոխադարձ յանձնառութիւն պիտի ստանձնէ Պաքուն՝ Հայաստանին կողմէ նման հիմնարար փոփոխութեան դիմաց: Հայկական գերիշխան տարածքներու բռնագրաւման հարցը, Ատրպէյճանի տարածքային յաւակնութիւնները, Արցախի ռազմաքաղաքական գերիներու վերադարձը, Արցախի ժողովուրդի անխոչընդոտ վերադարձը իր բնօրրանը կը շարունակեն մնալ չլուծուած հիմնախնդիրներ: Իսկ, այս պայմաններուն մէջ, սահմանադրական որեւէ զիջում խաղաղութեան գործընթացի որպէս փոխադարձ քայլ ներկայացնելը կը քօղարկէ իշխանական կողմի որդեգրած զիջումներու իրական քաղաքական գինը:

Պետական ինքնութեան նոյնքան կարեւոր բաղադրիչներուն վերաբերեալ նախագիծին մօտեցումը նոյն մտահոգութիւնը կը յառաջացնէ: Ձինանշանը, դրօշը եւ օրհներգը պետականութեան հաստատման, ազգային հիմնաշէնքի ու ինքնիշխանութեան անվիճելի արտայայտութիւններն են, հետեւաբար, անոնց սահմանադրական ամրագրումը պետական շարունակականութեան երաշխիքներէն մէկը կը հանդիսանայ:

Սակայն, նոր նախագիծի մէջ պետական զինանշանի սահմանադրական նկարագրութեան վերացումը, ինչպէս նաեւ խորհրդանիշերու կարգաւորումը օրէնսդրական մակարդակին փոխադրելով, հիմնովին կը նուազեցնէ անոնց իրաւական եւ գաղափարական կշիռը: Նախագիծի մնացեալ դրոյթները եւս կը պահանջեն հանգամանալի քննարկում:

Առաջարկուած փոփոխութիւնները կը վերաբերին քաղաքացիական իրաւունքներու, իրաւական ապահովութեան եւ պետութեան իշխանութեան սահմաններուն: Անոնց համադրուած ազդեցութիւնը պէտք է գնահատել բացի իրաւական, նաեւ քաղաքական հետեւանքներու տեսանկիւնէն:

Մինչեւ այսօր գործող Սահմանադրութեամբ, պետականութեան շարունակականութիւնը խարսխուած է պատմական յիշողութեան, ազգային ինքնութեան եւ անկախութեան հիմնադիր սկզբունքներու անխաթար պահպանման վրայ:

Այժմ, մինչ իշխանական կողմը Սահմանադրութեան վերանայումը կը ներկայացնէ իբրեւ պետականութեան յարատեւութեան միջոց, այսուհանդերձ, Հայաստանին առջեւ դրուած է քաղաքական ընտրութիւն մը, որուն հետեւանքները պիտի տարածուին ներկայ իշխանութեան պաշտօնավարման սահմաններէն անդին՝ դառնալով ապագայ սերունդներուն ժառանգութիւք պետականութեան բնոյթը պայմանաւորող որոշում:

Այս հանգրուանին վճռորոշ նշանակութիւն կը ստանայ ժողովրդային կամքի գիտակից եւ յանձնառու արտայայտութիւնը: Հանրաքուէն պէտք է վերածուի ազգային սկզբունքներու պաշտպանութեան քաղաքական յստակ վճիռի, որով ժողովուրդը իր անհերքելի խօսքը պէտք է ըսէ անկախութեան հիմնադիր արժէքներու նահանջին ու սահմանադրական զիջումներու քաղաքականութեան դէմ:

Խաղաղութեան ամրագրումը ու անոր կողքին տարածաշրջանային յարաբերութիւններու վերադասաւորումը իրենց արդարացումը կրնան գտնել միայն այն ատեն, երբ կը ծառայեն Հայաստանի ինքնիշխանութեան եւ պետականութեան ամրապնդման: Ժողովուրդին գիտակից մերժումը պարտադրուած նահանջին դէմ, հարկ է դառնայ ազգային յանձնառութեան եւ ամբողջ ազգին ու պետութեան իրաւունքներու պաշտպանութեան վճռական արտայայտութիւն:

«Ազատ Օր»

Լրատու

Կոչ՝ արգելափակելու Ատրպէյճանի հաւանական թեկնածութիւնը Ե.Ա.Ջ.Կ. գործող նախագահի պաշտօնին

Շուրջ 5 տասնեակ քաղաքացիական հասարակութեան կազմակերպութիւններ՝ ողջ աշխարհէն, հանդէս եկան հետեւեալ յայտարարութեամբ, ուր դէմ արտայայտուեցան Ե.Ա.Ջ.Կ. գործող նախագահի պաշտօնին համար Ատրպէյճանի հաւանական թեկնածութեան վերաբերեալ:

Յայտարարութեան մէջ կը նշուի.

«Մենք՝ ներքոստորագրեալ քաղաքացիական հասարակութեան կազմակերպութիւններս, գրում ենք՝ արտայայտելու մեր վճռական անհամաձայնութիւնը Ե.Ա.Ջ.Կ. գործող նախագահի պաշտօնում Ատրպէյճանի հնարաւոր թեկնածութեան վերաբերեալ, եւ կոչ ենք անում մասնակից պետութիւններին արգելափակել նման ցանկացած որոշում: Ատրպէյճանի կառավարութիւնը յուսալի գործընկեր չէ անվտանգութեան, բնապահպանութեան կամ մարդու իրաւունքների ոլորտներում եւ համապատասխան չէ կազմակերպութիւնը նախագահելու համար: Կազմակերպութիւնը աւտորիտար (բռնատիրական) կառավարութեան ձեռքը յանձնելը լրջօրէն կասկածի տակ կը դնի մի կառոյցի լեգիտիմութիւնն (օրինականութիւնն) ու վստահելիութիւնը, որի առաքելութիւնն է խթանել անվտանգութեան համապարփակ մօտեցումը, որի հիմնասիւներից մէկը մարդու իրաւունքներն են: Ատրպէյճանական իրաւապաշտպան խմբերի փաստագրմամբ՝ անազատութեան մէջ է գտնւում աւելի քան 300 քաղբանտարկեալ, իսկ տասնեակ քաղաքացիական գործիչներ ազատազրկուել են իրենց օրինական իրաւապաշտպան եւ լրագրողական գործունէութեան, այդ թւում՝ արտերկրում ծաւալած աշխատանքի դիմաց վրէժխնդրութեան նպատակով: Այս համատեքս տում մենք յորդորում ենք մասնակից պետութիւններին մերժել Ե.Ա.Ջ.Կ. գործող նախագահի պաշտօնում Ատրպէյճանի իշխանութիւնների կողմից առաջադրուած ցանկացած թեկնածութիւն»:

«Հայաստան» խմբակցութեան պատգամաւորները հանդիպում ունեցան Ֆրանսայի դեսպանին հետ

Ազգային ժողովի **«Հայաստան»** խմբակցութեան ղեկավար Աննա Գրիգորեանը եւ խմբակցութեան քարտուղար Արթուր Խաչատրեանը 25 Նոյեմբերին հանդիպում ունեցան Հայաստանի մօտ Ֆրանսայի արտակարգ եւ լիազօր դեսպան Ֆլորիան Էսքիւտիէի հետ:

Աննա Գրիգորեան խօսեցաւ Հայաստան-Ֆրանսա սերտ յարաբերութիւններու, համագործակցութեան խորացման մասին՝ բարձր գնահատելով շարք մը ոլորտներու մէջ Ֆրանսայի աջակցութիւնը: Խմբակցութեան ղեկավարը իր դիտարկումները ներկայացուց Հայաստանի մէջ տեղի ունեցող ներքաղաքական զարգացումներու վերաբերեալ: Ան յատկապէս մտահոգութիւն յայտնեց քաղաքական հետապնդումներու ու քաղաքական առաջնորդներու կալանաւորումներուն գծով: Անդրադառնալով Հայաստանի կառավարութեան հրապարակած նոր Սահմանադրութեան նախագիծին՝ պատգամաւորները հաստատեցին, որ ընդդիմադիր խմբակցութիւնները դէմ են փաստաթուղթով առաջարկուող փոփոխութիւններուն: Հրուցակիցները միտքեր փոխանակեցին տարածաշրջանային զարգացումներուն վերաբերեալ: Կարեւոր նկատուեցաւ Հայաստանի ու Ատրպէյճանի միջեւ խաղաղութեան հաստատումը: Այս պարունակին մէջ ընդդիմադիր պատգամաւորները ընդգծեցին մարդասիրական խնդիրները, յատկապէս՝ Պաքուի մէջ պահուող հայ գերիներու վերադարձի հարցը:

Ալիեւի համաձայն՝ մէկ տարուան ընթացքին Ատրպէյճանի տարածքով Հայաստան փոխադրուած է աւելի քան 100 հազար թոն բեռ

Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւ Չորեքշաբթի, 25 Նոյեմբերին, յայտարարեց, որ վերջին մէկ տարուան ընթացքին Ատրպէյճանի տարածքով Հայաստան փոխադրուած է աւելի քան 100 հազար թոն բեռ:

Լիթուանիոյ արտաքին գործոց նախարար Քեսթութիս Պուտրիսի հետ հանդիպման ընթացքին Ալիեւ պնդեց, որ հայ-ատրպէյճանական յարաբերութիւններու բնականոնացման գործընթացին զուգահեռ կը հաստատուին տնտեսական եւ առեւտրական կապեր: Ան նաեւ նշեց, որ Ատրպէյճանի տարածքով բեռնափոխադրումներ կատարելու կարելիութիւններ ստեղծուած են Հայաստանի եւ երրորդ երկիրներու միջեւ:

12 Նոյեմբերին, Տապլիինի մէջ Նիկոլ Փաշինեանի եւ Իլհամ Ալիեւի հանդիպումէն ետք հրապարակուած տեղեկութիւններուն համաձայն՝ նշեալ ժամանակաշրջանին ընթացքին փոխադրուած բեռներուն ընդհանուր ծաւալը հասած էր 105 հազար թոնի:

Պաքու կը շարունակէ տնտեսական կապերու զարգացումը ներկայացնել իբրեւ յարաբերութիւններու բնականոնացման վկայութիւն: Մինչ այդ, Ատրպէյճան Հայաստանի Սահմանադրութեան փոփոխութիւնը կը շարունակէ առաջադրել իբրեւ խաղաղութեան պայմանագիրի ստորագրման նախապայման, իսկ հայ գերիներու ազատ արձակման եւ արցախահայութեան իրաւունքներուն առնչուած հիմնահարցերը կը մնան չլուծուած:

Քաղաքական

Սահմանադրութեան փոփոխութեան հարցը եւ պետութեան հիմերուն պաշտպանութիւնը

Վերջին ամիսներուն Հայաստանի ներքաղաքական կեանքը լարուած շրջան մը կ՛ապրի՝ երկրի Սահմանադրութիւնը փոխելու կառավարութեան ծրագրին շուրջ ծաւալած սուր հակադրութեան պատճառով: Իշխանութիւնները կը ձգտին մշակել նոր մայր օրէնք մը եւ, հանրաքուէի միջոցով, ջնջել 1990 թուականի Անկախութեան հռչակագիրին յիշատակութիւնը՝ պատճառաբանելով, թէ անիկա պէտք է համապատասխանէ իրենց հռչակած «**Իրական Հայաստան**» գաղափարական հայեցակարգին: Այս նախաձեռնութիւնը կը նշանակէ ուղղակիօրէն ենթարկուիլ Ատրպէյճանի ծայրայեղ պահանջներուն, տրուած ըլլալով որ Պաքուն Հայաստանի Սահմանադրութեան փոփոխութիւնը դարձուցած է նախապայման՝ երկու երկիրներու միջեւ խաղաղութեան պայմանագիր ստորագրելու համար:

Այս լարուած մթնոլորտին մէջ, վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան 18 Նոյեմբերին խորհրդարանին մէջ, իսկ յաջորդ օրը՝ կառավարութեան նիստին ընթացքին յայտարարեց, թէ իր քաղաքական ապագան կը կապէ հանրաքուէի արդիւնքներուն հետ: Մասնաւորապէս, ան յանձն առաւ հրաժարիլ, եթէ ընտրողները մերժեն նոր Սահմանադրութեան նախագիծը, իսկ վաւերացման պարագային՝ խոստացաւ պաշտօնավարել մինչեւ 2031-ի խորհրդարանական ընտրութիւնները եւ այլեւս չառաջադրուիլ: Միաժամանակ, ան տեղեկացուց, որ նախագիծին նախնական տարբերակը պիտի հրապարակուի յաջորդ շաբաթ:

Այս քայլով իշխանութիւնը կը փորձէ պետականութեան հիմնարար սկզբունքները վերածել քաղաքական սակարկութեան առարկայի՝ հանրային ուշադրութիւնը շեղելով հարցի բուն էութենէն: Խորհրդարանական ընդդիմութեան անյապաղ եւ վճռական մերժումը արտայայտուեցաւ 19 Նոյեմբերին՝ «**Հայաստան**» խմբակցութեան պատգամաւոր Քրիստինէ Վարդանեանի յայտարարութեամբ: Այսպէս՝ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութեան անդամ եւ Ազգային ժողովի ընդդիմադիր հիմնական ուժի ներկայացուցիչը վերահաստատեց, որ իրենց պատգամաւորները դէմ պիտի քուէարկեն հանրաքուէ յայտարարելու առաջարկին՝ մերժելով այն տեսակէտը, թէ վարչապետին հաւանական հրաժարականը կրնայ արդարացնել սահմանադրական փոփոխութիւններու շուրջ որեւէ զիջում կամ համագործակցութիւն:

Ընդդիմութեան դիրքորոշումը յստակ է. խնդիրը բնաւ Փաշինեանի քաղաքական ապագան կամ պաշտօնավարման ժամկէտը չէ, այլ՝ Ատրպէյճանի ճնշումներուն տակ Հայաստանի սահմանադրական հիմքերը խաթարելու անդառնալի հետեւանքները: Երբ հարցը կը վերաբերի պետութեան իրաւական ու պատմական հիմքերուն, անհատական քաղաքական հաշուարկները կը դառնան երկրորդական:

1990-ի Անկախութեան հռչակագիրին յիշատակութիւնը հեռացնելու մտադրութիւնը կառավարութեան նախաձեռնութեան ամէնէն մտահոգիչ կէտը կը մնայ:

Անկախութեան հռչակագիրը պարզ պատմական վաւերագիր մը չէ. ան ժամանակակից Հայաստանի Հանրապետութեան ծննդեան վկայականն է, որ կ՛ամրագրէ ազգային իրաւունքներն ու պատմական յանձնառութիւնները: Անոր վերացումը կը հարուածէ պետութեան պատմական եւ իրաւական շարունակականութիւնը՝ զայն ստորադասելով իշխանութեան գաղափարական կաղապարներուն:

Առաւել եւս անընդունելի է այն հանգամանքը, որ այս փոփոխութիւնները կը կատարուին արտաքին պարտադրանքի ներքոյ եւ փոխադարձութեան լիակատար բացակայութեամբ: Պաքուն կը պահանջէ Հայաստանէն, որ հրաժարի իր հիմնարար սահմանադրական յղումներէն՝ առանց ինքը ստանձնելու որեւէ համարժէք յանձնառութիւն. ո՛չ կը հրաժարի հայկական տարածքներու հանդէպ իր պահանջներէն ու յայտարարութիւններէն, ո՛չ ալ կը տրամադրէ շօշափելի անվտանգային երաշխիքներ, ինքնիշխանութեան յարգում կամ մարդասիրական հարցերու վերջնական լուծում: Ատրպէյճանի նախապայմաններուն ընդառաջ երթալը չի կրնար ընկալուիլ իբրեւ հայ ժողովուրդի ազատ կամքի արտայայտութիւն կամ դէպի տեւական խաղաղութիւն տանող քայլ, այլ՝ իբրեւ միակողմանի զիջում, որ կը խոցէ Հայաստանի ինքնիշխանութիւնն ու արժանապատուութիւնը:

Սկզբունքային վտանգներէն անդին, վարչապետին առաջարկը կը պարունակէ նաեւ ակնյայտ քաղաքական եւ թուաբանական անհամաչափութիւն:

Իշխող «**Քաղաքացիական պայմանագիր**» կուսակցութիւնը 105-անդամնոց Ազգային ժողովին մէջ ունի 64 տեղ՝ վեց քուէ պակաս հանրաքուէ յայտարարելու համար անհրաժեշտ սահմանադրական մեծամասնութենէն: Հետեւաբար, որպէսզի ստուգուի հրաժարականի խոստման լրջութիւնը, ընդդիմութիւնը նախ պէտք է իր քուէներով օրինականացնէ հանրաքուէի գործընթացը՝ վտանգելով երկրի հիմնարար արժէքները, իսկ դրական քուէարկութեան պարագային՝ իշխանութեան մէջ պահելով զինք մինչեւ 2031 թուական:

Ընդդիմութեան մերժումը՝ տրամադրելու անհրաժեշտ վեց քուէները, ներկայ հանգրուանին կը գործէ իբրեւ պատնէշ՝ կանխելու համար պետականութեան հիմքերու խաթարումը: Պատմական յիշողութեան եւ ազգային ինքնիշխանութեան անսակարկելի պաշտպանութիւնը կը պահանջէ, որ Սահմանադրութիւնը մնայ ազգային միասնութեան եւ պետութեան անձեռնմխելի երաշխիք, եւ ոչ թէ արտաքին պարտադրանքներու, անձնական փառասիրութիւններու եւ քաղաքական շահարկումներու գործիք:

Ա.

Գաղութային

Դանիէլ Գոլանեանի դաշնամուրի հմայիչ մենահամերգը Աթէնքի մէջ

ՔԵՐՈԲ ԷՔԻԶԵԱՆ

Յունահայ երիտասարդ տաղանդաւոր դաշնակահար Դանիէլ Գոլանեան անգամ մը եւս հմայեց յոյն եւ հայ հասարակութիւնը, բացառիկ մենահամերգով մը, որ տրուեցաւ Ուրբաթ, 20 Նոյեմբեր 2026-ի երեկոյեան, Աթէնքի երաժշտանոցի համերգասրահին մէջ:

Երաժշտասէր հոծ բազմութեան մը ներկայութեան, հայազգի արուեստագէտը ծաւալեց իր բազմատաղանդ կարողութիւնները ստեղնաշարին վրայ, մեկնաբանելով դասական երաժշտութեան յատկանշական յօրինուածներ, որոնց կատարումներուն ընդմէջէն ցոյց տուաւ, թէ ան ամբողջապէս կը տիրապետէ դաշնամուրային բծախնդիր ու պահանջքոտ արուեստին:

«**Երիտասարդները կը լսենք**» համապարփակ ծրագիրը, որուն շարքէն ներս մասնակցեցաւ նաեւ հայ երաժիշտը, ստեղծուեցաւ Աթէնքի համերգասրահի, ձայնասփիւռի Գ. Յայտագիրի եւ Քալողերոփուլիո հաստատութեան կողմէ, նպատակ ունենալով բացայայտել երիտասարդ արուեստագէտներու տաղանդը:

Այսպէս, տաղանդաւոր դաշնակահար Դանիէլ Գոլանեան ներկայացաւ հանրութեան առջեւ բարդ յայտագիրով մը, մեկնաբանելով Պախի-Պուսոնիի «**Շասոն**» յօրինումը, Պեթհովէնի թիւ 23 սոնաթան, Արամ Խաչատուրեանի «**Բանաստեղծութիւն դաշնամուրի համար**» ստեղծագործութիւնը եւ Լիզթի թիւ 178 սոնաթան:

Ինքնավստահ ու համարձակ կատարողութեամբ, մատներու նրբահիւս ելեւէջներով ու իր տաղանդին համեմատ մեկնաբանութեամբ, ան հարազատօրէն արտայայտեց իւրաքանչիւր ստեղծագործութեան ներքին կառուցուածքը, երաժշտական խորութիւնն ու արտայայտչական արուեստը, ցոյց տալով իր հասուն ըմբռնումներու լիակատար կարողութիւնները:

Դանիէլ Գոլանեան կը պատկանի այն շնորհալի երաժիշտներու շարքին, որուն գեղարուեստական հասունութիւնը կը գերազանցէ իր տարիքի բնական սահմանները: Դեռ պատանի տարիքէն, ան յաջողած է իր անունը արձանագրել միջազգային երաժշտական բեմերուն վրայ՝ շնորհիւ բացառիկ կատարողական կարողութիւններուն, հետեւողական աշխատանքին եւ երաժշտական խոր զգացողութեան: Անոր մեկնաբանութեան մէջ կարեւոր տեղ կը գրաւեն արտայայտչականութիւնը, ձայնային երանգներու նրբութիւնը, կշռոյթի ճշգրտութիւնը եւ երաժշտական կառոյցի խոր ընկալումը: Այս յատկանիշները վկայութիւն կը դառնան յունահայ երաժիշտին համար, որ կը ձգտի ոչ միայն նուագել, այլեւ ունկնդիրին փոխանցել ստեղծագործութեան ոգեւոր եւ զգացական բովանդակութիւնը:

Համերգի ամբողջ տեւողութեան, Պախի երաժշտութեան կառուցուածքային խորութիւնը, Պեթհովէնի ստեղծագործութիւններուն ներքին ուժականութիւնը, Խաչատուրեանի հայկական երաժշտական շունչը եւ Լիզթի վիպապաշտ արտայայտչականութիւնը կազմեցին ամբողջական այն մթնոլորտը, ուր նուագի զուտ արհեստավարժ կատարելութենէն անդին անցնելով, դարձաւ իւրաքանչիւր ստեղծագործութեան ներքին աշխարհը բացայայտելու կարողութիւն:

Համերգի աւարտին, ներկայ բազմութեան խանդավառութիւնը արտայատուեցաւ լիաբուռն ծափահարութիւններով, որոնց ջերմօրէն ընդառաջելով տաղանդաւոր դաշնակահարը, չորս անգամ վերադարձաւ բեմին վրայ, ընդունելու համար ներկաներու անվերապահ գնահատանքը:

Դանիէլ Գոլանեան ներկայիս կը կատարելագործէ իր երաժշտական ուսումը Գերմանիոյ Քէոլն քաղաքի համալսարանէն ներս, միաժամանակ իր վաղ երիտասարդական տարիքէն նուաճած է միջազգային բազմաթիւ առաջնութիւններ ու պարգեւներ: Ձեռք բերուած մրցանակներուն կողքին, միջազգային տարողութեամբ բարձր արուեստի ձեւաւորման ընթացքին գտնուող յունահայ երիտասարդ երաժիշտին ձգտումն է՝ շարունակաբար զարգանալու, խորանալու եւ իւրաքանչիւր կատարումով աւելի ամբողջական գեղարուեստական արտայայտութիւն մը գտնելու:

Կը մնայ շնորհաւորել հայազգի երիտասարդը, որուն առաջին քայլերը բացուեցան համաշխարհային համբաւի տիրացած կիթարահար իր հօր՝ Յակոբ Գոլանեանի շունչին տակ, մաղթելով նորանոր նուաճումներ եւ բեղուն երաժշտական ապագայ:

ԹԱՏՐՈՆԻ ԵՐԵԿՈՅ

Չ.Կ.Խաչի Գոքինիոյ «Uouէ» մասնաճիւղի վարչութիւնը կը կազմակերպէ թատրոնի երեկոյ Չինգշաբթի, 17 Դեկտեմբեր 2026-ին, երեկոյեան ժամը 20:00-ին, «Να ζει κανείς ή να μη ζει» թատերական ներկայացման որ տեղի կ՛ունենայ «ΘΕΑΤΡΟ ΛΑΜΠΕΤΗ» թատերասրահէն ներս, (Λεωφ.Αλεξάνδρας 106, Αθήνα):

Փոխադրութիւն դեպի թատերասրահ փուլման ինքնաշարժով Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ անկիւնէն, երեկոյեան ժամը 6:30-ին:

Մասնակցութեան սակ 25 Եւրօ:

Փափաքողները կրնան արձանագրուիլ ընկի. Կարինէ Միքաէլեանին հեռ.6974188749, մինչեւ 3 Դեկտեմբեր:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

Կէս լուրջ - կէս կատակ

(Ծուռ նստինք, շիտակ խօսինք)

Ո՛ւր մնաց «կռունկ»ը եւ կամ թէ ինչպէ՞ս մեր հայ երգը «պուզուքի» եղաւ

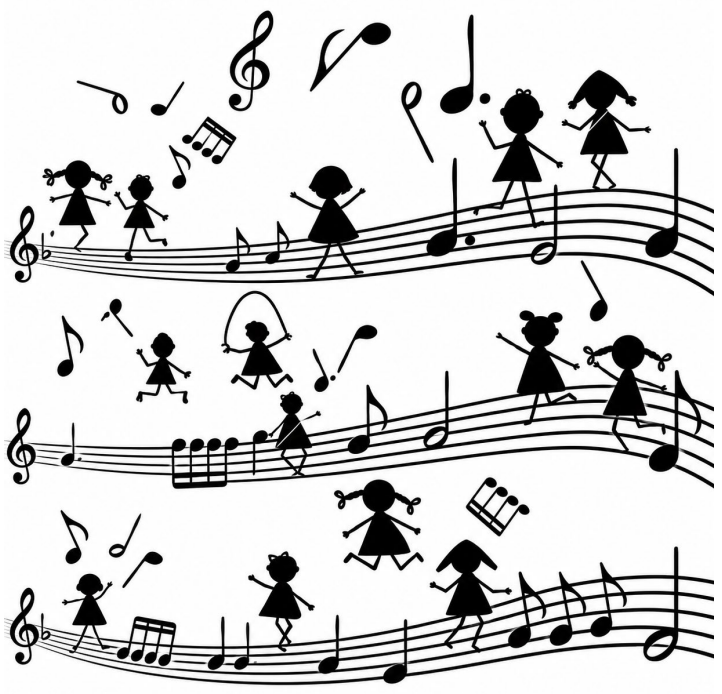

ՄԻՆՍԱՐ

Ամէն անգամ, երբ մեր յունահայ, բայց ինչո՞ւ չէ, նաեւ աշխարհացրիւ մեր միւս հայ գաղութներուն մէջ ալ գործող Միութեան կամ Կազմակերպութեան մը, տարեկան «**մեծ**» պարահանդէսին կամ նուագահանդէսին թուականը կը մօտենայ, տրուած յայտարարութեան մէջ սովորաբար կը կարդանք, ան ալ՝ խոշոր-խոշոր տառերով գրուած ու մասնաւորապէս շեշտուած՝ «**Ազգային եւ աւանդական երգերու փառահեղ երեկոյ**», նշումը:

Մեր հայրենակիցները կու գան, լուրջ դէմքերով կը նստին, առաջին կէս ժամը սրտառուչ կը լսեն, Կոմիտաս կամ հայրենասիրական ու ժողովրդային երգեր ու եղանակներ, բայց հազիւ որ կէսգիշերը անցնի, գինիին բաժակները պարպուին ու գլուխներն ալ քիչ մը տաքնալ սկսին, այդ նոյն «**ազգային**» հաւաքոյթը, զարմանալիօրէն կը վերածուի... յունական «**պուզուքիա**»ի եւ կամ ալ... միջին արեւելեան պորտապար երեկոյի...:

Ու ճիշդ հո՛ւս է սիրելի հայրենակիցներս, ուր մենք կ՛անդրադառնանք, որ մեր խե՛ղճ հայ երգն ալ, մեր թշուա՛ռ հայ լեզուին նման, ինք եւս՝ «**կէս կատար**» ճամբայ մը բռնել սկսած է...:

Ուրեմն ինչո՞ւ հայ երգը կը կորսուի Սփիւռքի մէջ...

Եկէք անգամ մը եւս ծուռ նստինք, բայց շիտակ խօսինք...

ա.- *«**Ռապիզ**»ի յաղթանակը որակի վրայ...

Մեր այսօրուայ հայ երիտասարդութեան, բաւական նկատելի թիւի մը համար, «**հայկական երգ**» կը նշանակէ այն, ինչ որ կը հնչէ հարսանիքներու ընթացքին, կլկլան ձայներով, սրինգի կամ տուտուկի ողբագին ճիչերով ու անվերջանալի «**տաշի-տուշի**»-ներով:

Կոմիտասի պարզութիւնը, աննման Սայեաթ Նովայի խորութիւնը, ինչպէս նաեւ մեր հին գուսանական երգերը, մնացած են դպրոցական դասագիրքերու էջերուն մէջ:

Երբ որակաւոր հայ երաժշտութիւնը փոխարինուիլ սկսի «**անորակ**» ու «**հասարակ**» արտադրութիւններով, ինքնաբերաբար՝ մեր երիտասարդներն ալ, պիտի սկսին նախընտրել օտարին «**որակեալ**» «**pop**»-ը կամ՝ «**rock**»-ը:

բ.- Ծնողական *«**Playlist**»-ի օտարացումը...

Երեխայ մը, իր երաժշտական ճաշակը կը ձեւաւորէ սովորաբար իր տունին մէջ, ինչպէս նաեւ իր հօր կամ մօր ինքնաշարժին մէջ: Եթէ դպրոց երթալու այդ 15-էն - 30 վայրկեաններուն ընթացքին, փոքրիկը ձայնասփիւռէն միայն տեղական կան ուրիշ օտար երգեր կը լսէ, ուրեմն ինքը ինչպէ՞ս պիտի սիրէ եւ փնտռէ հայ երգը:

Հայ երգն ու երաժշտութիւնը, իրեն համար պիտի դառնան խորթ եւ օտար, ինչպէս նաեւ իր ականջներուն, բնականաբար պիտի սկսին լսուիլ, որպէս «**տարեցներու միութեան**», կամ «**սգահանդէսներու**» ընթացքին միայն լսուող, ձանձրալի երաժշտութեան մը նման:

գ.- Կաղապարուած երգչախումբեր...

Բարեբախտաբար, որոշ գաղութներու մէջ, տակաւին հայկական երգչախումբեր կան:

Եւ այս երեւոյթը, իրաւ որ չափազանց գովելի է:

Բայց երբ դուն 16-20 տարեկան հայ պատանիի մը կը ստիպես, որ հարիւր տարիէն աւելի հնութիւն ունեցող, քառաձայն ու «**ծանր**» աւանդական երգեր միայն երգէ եւ ան ալ՝ առանց որ անոնց որեւէ արդիական երաժշտական գործիքաւորում աւելցնելու, պատանին կը յոգնի ու կը ձգէ անդին կերթայ:

Մենք չենք կրնար, *(խորքին մէջ իրաւունք ալ չունինք)*, 21-րդ դարուն ապրող հայ երիտասարդին ստիպել, որ 19-րդ դարու երաժշտական *«**rhythm**»6երով ապրի:

դ.- Ո՞ւր է մեր *«**Spotify**»-ը...

Այսօր երգը կը գտնուի մեր ափերուն մէջ, մեր բջիջային հեռաձայններուն մէջ: Եթէ ժամանակակից՝ նոր հայկական երգեր գոյութիւն չունին, «**Spotify**»ի, «**Apple Music**»6ի կամ «**Tik Tok**»-ի մէջ, ուրեմն անոնք գոյութիւն չունին, նա՛եւ մեր պատանիներուն մէջ:

Դժբախտաբար՝ մենք տակաւին չունինք Սփիւռքահայ մեր երիտասարդութեան ճաշակին համապատասխանող երաժշտական արդի հայկական արտադրութիւններ:

Ի՞նչ կրնանք ընել ուրեմն, լարերը փոխելու համար:

Հայ երգը, հայ երաժշտութիւնը պահելը՝ «**Հայաստան, երկիր դրախտավայր**» պոռալը չէ՛ միայն:

Հայ երգն ու երաժշտութիւնը պահելը, հայկական եղանակը ժամանակակից «**beat**»-ներով, *(երաժշտական չափը, հարվածը) կամ* «**takt**»-ը, *(երաժշտութեան մէջ բառ կամ չափ)*, հարստացնելն է:

Այսինքն ինչո՞ւ մենք ալ չունենանք, *(ինչպէս կ'ըսէ բարեկամս Փանոսն ալ)*, հայկական «**որակաւոր ճազ**», հայկական «**ալթերնաթիւ**», *(երկու կամ աւելի տարբերակներու միջեւ ընտրութեան հնարաւորութիւն)*, կամ ինչու չէ, նոյնիսկ հայկական «**ռաբ**»...:

Եթէ մենք կ'ուզենք, որ մեր զաւակները հայերէն երգէն, պէտք է այնպէս մը ընենք, որ հայ երգը հնչէ սիրուն, արդի եւ հպարտ եւ ոչ թէ միայն... յուշերու կարօտով...:

Նաեւ հոս պէտք է, որ մենք մեզի մեծ հարցական մըն ալ տանք...

Մեր կարծիքով, Սփիւռքի մեր հայ երաժիշտները ու արուեստագէտները, ի՞նչ քայլերու պէտք է դիմեն, որպէսզի հայ երգը սկսի գրաւիչ դառնալ մեր հայ պատանիներուն եւ երիտասարդներուն համար...:

Լայնամտութեամբ պատրաստ եմ եղած որեւէ նոր ու շինիչ առաջարկի շուրջ զրուցելու...:

* * *

Օտար բառերու բացատրութիւն

*«**Ռապիզ**» - հայկական ժամանակակից հանրամատչելի երաժշտութեան առանձնայատուկ ոճ, որ իր երաժշտական ուղղութիւնը ձեւաւորած է Խորհրդային Հայաստանի մէջ, 1960-1980-ական թուականներուն:

*«**Playlist**» - երգացանկ:

*«**Rhythm**» - բառը հայերենով կը նշանակէ եղանակ ունեցող կամ որոշ եղանակի մը համաձայն ընթացող երեւոյթ: Ան յառաջ եկած է օտարալեզու «**ռիթմ**» *(rhythm)* բառէն եւ նայած իր գործածութեան, կրնայ ունենալ մէկէ աւելի տարբեր իմաստներ:

*«**Spotify**» - աշխարհի ամենատարածուած երաժշտական սթրիմինգային, *(առցանց հեռարձակման)* հարթակն է: Թոյլ կու տայ իրեն օգտագործողներուն, համացանցի միջոցով եւ օրինական ձեւով լսել միլիոնաւոր երգեր, ինչպէս նաեւ դիտել անթիւ տեսանիւթեր:

minsar55@gmail.com

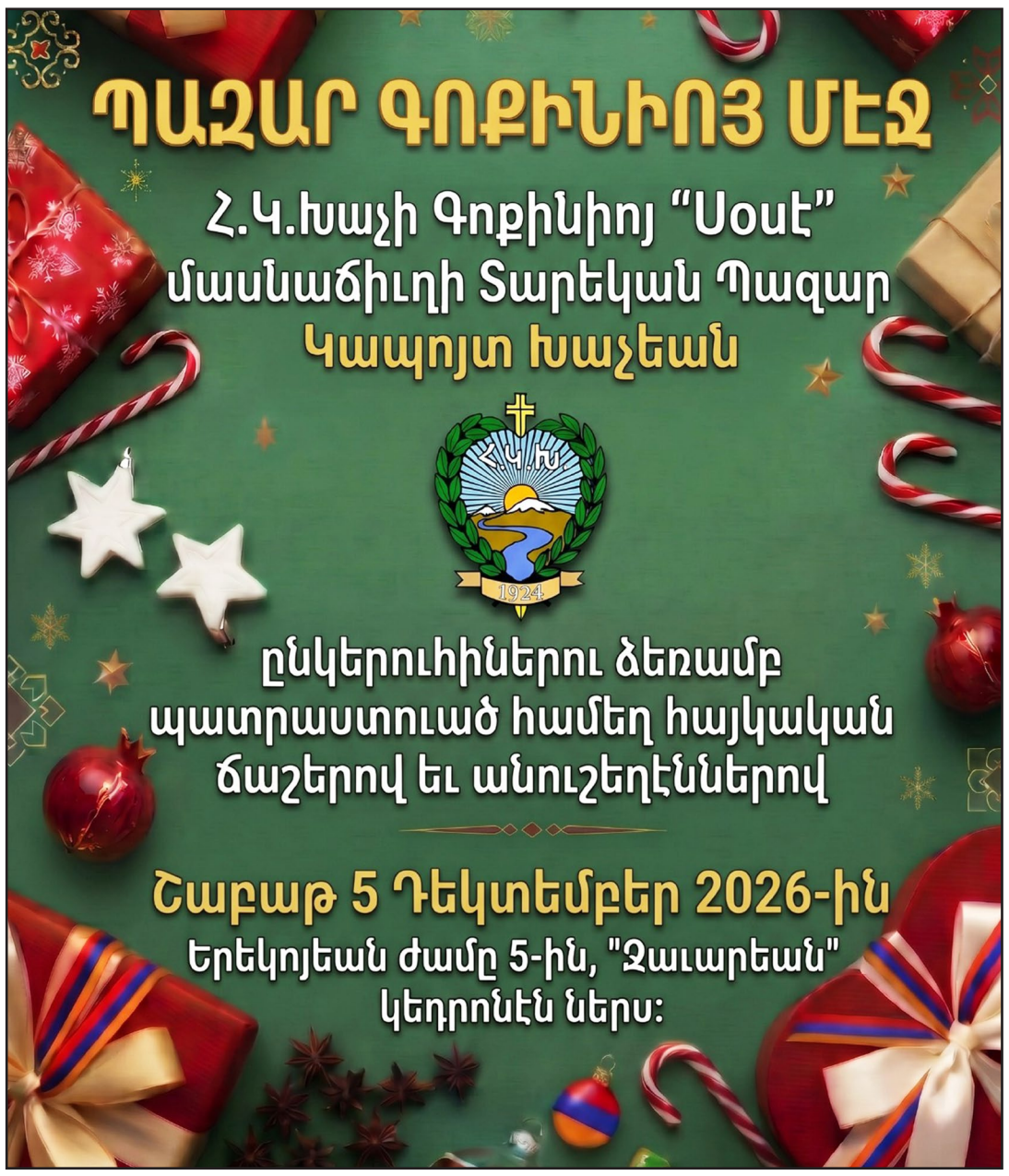

Թատերականի ներկայացում գիրքի շնորհանդէսի առթիւ

Շաբաթ, 12 Դեկտեմբեր, ժամը 19:00-ին, Քալլիթէայի «ԻԶՕԼԱ» թատերասրահի մէջ *(Էղէոս 41-43 & Աղիսիլաու)* տեղի պիտի ունենայ Խրիսթոս Ֆիլախթոսի գիրքի շնորհանդէս՝ **«Այնտեղ որ ճագեցաւ ժամանակը. յուշեր Կիպրոսի անյայտ վէրքերէ»** խորագիրով:

Կազմակերպիչ՝ **«Արիսթոթելիս»** մշակութային միութիւն: Յայտագիրին մաս պիտի կազմէ Համազգայինի **«Արշաւիր Գազանճեան»** թատերախումբի **«Վերջին փամփուշտը ունէր նուռի համը»** մէկ արարի թատերախաղը:

Ներկայացումը հիմնուած է համանուն պատմուածքին, որը կը ցոլացնէ հայազգի կամաւոր Բարսեղ Պիպերեանի հերոսական նահատակութիւնը:

Դերակատարներ՝ Ժանօ Պարտաքճեան, Վանա Պարղութեան, Ժագ Տամատեան, Կարէն Խաչերեան եւ Ալքինոոս Մանիատաքիս:
Թատերականացում՝ Վակելիս Կեքաս:
Բեմադրութիւն՝ Ալիս Ֆուրունճեան:

Համազգայինի «Արշաւիր Գազանճեան» վարչութիւն

Գաղութային

Թեսաղոնիկէի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ հիմնադրութեան 123-ամեակի տօնակատարութիւնները

Թեսաղոնիկէի հայոց Ս. Աստուածածին եկեղեցին հոգեւոր ուրախութեամբ եւ ազգային ոգեւորութեամբ նշեց իր հիմնադրութեան 123-ամեակը: Տօնակատարութիւնները տեղի ունեցան երկու օրերու ընթացքին, նախագահութեամբ թեմակալ Առաջնորդ Սրբազան հօր՝ համախմբելով գաղութիս բազմաթիւ անդամներն ու հաւատացեալները: Երկօրեայ ելոյթներուն ներկայ էր նաեւ Ազգային վարչութեան ներկայացուցիչ պրն. Արսէն Գալֆայեան:

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀԱՅՐԸ ԸՆԴՈՒՆՈՒԵՑԱՒ ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԷԻ ՄԵՏՐՈՊՈԼԻՏ ՖԻԼՈԹԷՈՍԻՆ ԿՈՂՄԷ

Ուրբաթ, 20 Նոյեմբեր 2026-ին, ընկերակցութեամբ Թեսաղոնիկէի հոգեւոր հովիւ հոգշ. Տ. Եղիա վրդ. Մալխասեանի եւ թաղային խորհուրդի փոխատեսուպետ պ. Արամ Էսքիճեանի, Առաջնորդ Սրբազան հայրը այցելեց Թեսաղոնիկէի մետրոպոլիտ Ֆիլոթէոսին: Յոյն հոգեւորականը եղբայրական ջերմութեամբ դիմաւորեց ու ողջունեց Սրբազան հայրը ու անոր ընկերակցող պատուիրակութիւնը: Մտերմիկ զրոյցի ընթացքին, կողմերը քննարկեցին Յունաստանի մէջ երկու եկեղեցիներու ջերմ յարաբերութեան դրական պատկերը:
պա, քննարկուեցան արդի ընկերային եւ ընտանեկան մարտահրաւէրները, որոնք հաւասարապէս կը մտահոգեն զոյգ եկեղեցիները: Աւարտին, նուէրներու փոխանակումով , կողմերը հաստատեցին եղբայրական մտերմութեան եւ համագործակցութեան շարունակականութիւնը:

ԱՒԱՆԴԱԿԱՆ ՍԻՐՈՅ ՍԵՂԱՆԻՆ ՇՈՒՐՋ

Առաջնորդ Սրբազան Հօր նախագահութեամբ եւ Թեսաղոնիկէի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ Տիկնանց մարմնոյ կազմակերպութեամբ, տեղի ունեցաւ սիրոյ սեղանի աւանդական ճաշը՝ ջերմութեան, սիրոյ եւ եղբայրական համերաշխութեան մթնոլորտի մէջ: Հանդիպումի ընթացքին խօսք առին Տիկնանց մարմնոյ ատենապետուհին, Թաղային խորհուրդի ատենապետը եւ ապա Առաջնորդ Սրբազան հայրը՝ իրենց սրտի խօսքն ու բարեմաղթանքները փոխանցելով ներկաներուն: Հաճելի այս հանդիպումը համախմբեց Թաղային խորհուրդի անդամները, սարկաւագները, դպրաց դասը եւ միութեանց ներկայացուցիչները՝ վերահաստատելով համայնքային միասնութեան եւ եղբայրական սիրոյ գեղեցիկ ոգին:

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ ՄԱԼԱՔԵԱՆ-ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ ՇԱԲԱԹՕՐԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Շաբաթ, 21 Նոյեմբեր 2026-ին, թեմիս բարեջան Առաջնորդ Սրբազան հայրը այցելեց Հ.Գ.Խաչի Թեսաղոնիկէի «**Մալաքեան-Գասպարեան**» շաբաթօրեայ վարժարանը եւ մօտէն շփուեցաւ աշակերտներուն հետ: Ապա, մտերմիկ զրոյց ունեցաւ ուսուցչական կազմին հետ իրազեկ դառնալով վարժարանի ուսումնական ծրագիրին եւ հայակրթութեան ջանքերուն մասին:

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ ԵՒ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐՈՒՄ

Շաբաթ, 21 նոյեմբեր 2026-ի երեկոյեան, Թեսաղոնիկէի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ կատարուեցաւ Կիրակնամուտի ժամերգութիւն՝ նախագահութեամբ Յունաստանի հայոց թեմի Առաջնորդ գերշ. Տ. Սահակ եպս. Եմիշեանի:
Ժամերգութենէն ետք, Տէր-Զաքարեան սրահէն ներս, Թաղային խորհուրդի կազմակերպութեամբ եւ Առաջնորդ Սրբազան հօր նախագահութեամբ տեղի ունեցաւ պաշտօնական ընթրիք, որուն ներկայ գտնուեցան գաղութիս բազմաթիւ հայորդիներ՝ միասին տօնելու եկեղեցւոյ պատմական նշանակալից հանգրուանը: Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Թաղային խորհուրդի ատենապետ պրն. Քրիս Ղալիլէաս, ով ջերմօրէն ողջունեց ներկաները եւ շնորհակալութիւն յայտնեց իրենց ներկայութեամբ գեղեցիկ ձեռնարկը պատուելու համար:
Ան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ 123-ամեայ առաքելութեան՝ ընդգծելով անոր ունեցած կարեւոր դերը Թեսաղոնիկէի հայ համայնքի հոգեւոր, ազգային եւ մշակութային կեանքին մէջ:
Այնուհետեւ, Թաղային խորհուրդի ատենադպրուհի տիկ. Մարգրիտ Գոստիկեան ներկայացուց Խորհուրդին տարեկան տեղեկագիրը՝ անդրադառնալով տարուան ընթացքին կատարուած աշխատանքներուն, իրականացուած նախաձեռնութիւններուն եւ եկեղեցւոյ ու համայնքային կեանքին վերաբերող գործունէութեան:
Երեկոյթը իր գեղարուեստական բաժինով եւս առանձնացաւ: Ներկաներուն համար գեղեցիկ պարային ելոյթներով հանդէս եկաւ Համազգայինի «**Կիլիկիա**» պարախումբը՝ ներկայացնելով հայկական պարարուեստի հարստութիւնն ու ազգային աւանդոյթներու գեղեցկութիւնը: Իսկ երկու հայուհիներ իրենց գեղեցիկ երգերով առաւել ջերմութիւն, աշխուժութիւն եւ ընկերային շունչ հաղորդեցին երեկոյթին՝ ստեղծելով ուրախ ու մտերմիկ մթնոլորտ:
Գեղարուեստական բաժինէն ետք, խօսք առնելու հրաւիրուեցաւ հոգշ. Հայր սուրբը, որ իր սրտի խօսքը փոխանցեց ներկաներուն: Ան իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ 123-ամեայ պատմութեան եւ անոր անփոխարինելի դերին՝ հայ ժողովուրդի հաւատքի պահպանման, ազգային ինքնութեան ամրապնդման եւ համայնքային կեանքի շարունակականութեան մէջ: Նաեւ ընդգծեց, որ 123 տարիներու պատմութիւնը ոչ միայն անցեալի յիշատակն է, այլեւ այսօրուան սերունդներուն վստահուած պատասխանատուութիւն մը՝ պահպանելու մեր նախնիներուն կտակած հոգեւոր եւ ազգային ժառանգութիւնը եւ զայն փոխանցելու գալիք սերունդներուն:
Հայր սուրբը նաեւ առիթը օգտագործեց շնորհաւորելու գերշ. Տ. Սահակ եպս. Եմիշեանը՝ իր ձեռնադրութեան եւ օծման 20-ամեակին առիթով, մաղթելով անոր քաջառողջ եւ երկար տարիներու արդիւնաշատ ծառայութիւն՝ ի փառս Աստուծոյ եւ ի պայծառութիւն Հայ եկեղեցւոյ:
Իր խօսքի աւարտին, Հայր սուրբը, իր եւ Թաղային խորհուրդին անունով, պանակէ մը որպէս յուշանուէր յանձնեց Սրբազան հօր՝ իբրեւ սիրոյ, յարգանքի եւ գնահատանքի արտայայտութիւն:
Երեկոյթին իր հայրական պատգամը տուաւ նաեւ Առաջնորդ Սրբազան հայրը՝ իր օրհնութիւնն ու հայրական խրատը ուղղելով ներկաներուն: Ան գնահատեց Թաղային խորհուրդին եւ բոլոր կազմակերպիչներուն նուիրեալ աշխատանքը, ինչպէս նաեւ համայնքի անդամներուն ներկայութիւնն ու մասնակցութիւնը՝ մաղթելով, որ Ս. Աստուածածին եկեղեցին շարունակէ մնալ հաւատքի, սիրոյ եւ միութեան կեդրոն: Այս ծիրէն ներս Սրբազան հայրը գնահատանքի յուշագիրով պատուեց պ. Աբրահամ Էսքիճեանը իր երկար տարիներու ծառայութեան համար՝ որպէս թաղականութեան անդամ եւ համայնքին մէջ առ հասարակ: Ապա Սրբազան հայրը իր հայրական օրհնութիւնը տուաւ ժողովուրդին:

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ՄԱՏԱՂՕՐՀՆՈՒԹԻԻՆ

Կիրակի, 22 Նոյեմբեր 2026-ին, տօնակատարութիւնները շարունակուեցան Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ մէջ, ուր մատուցուեցաւ հանդիսաւոր Ս. Պատարագ՝ նախագահութեամբ եւ մատուցմամբ Յունաստանի հայոց թեմի Առաջնորդ գերշ. Տ. Սահակ եպս. Եմիշեանի:
Ս. Պատարագի ընթացքին Սրբազան հօր սպասարկեցին Հայր սուրբը եւ սարկաւագները, իսկ հոգեպարար երգեցողութիւնը կատարեց եկեղեցւոյ դպրաց դասը: Արարողութեան ներկայ գտնուեցան բազմաթիւ հաւատացեալներ, որոնք իրենց աղօթքով եւ ներկայութեամբ մասնակից դարձան եկեղեցւոյ 123-ամեակի հոգեւոր տօնախմբութեան:
Ս. Պատարագի ընթացքին Առաջնորդ Սրբազան հայրը փոխանցեց իր հայրական պատգամը՝ անդրադառնալով եկեղեցւոյ առաքելութեան, քրիստոնէական հաւատքի կարեւորութեան եւ հայ ժողովուրդի կեանքին մէջ եկեղեցւոյ ունեցած առանցքային դերակատարութեան: Ան շեշտեց, որ եկեղեցին այն սրբազան օճախն է, ուր կը պահպանուին մեր հաւատքը, լեզուն, աւանդութիւններն ու ազգային ինքնութիւնը: Սրբազանը հրաւիրեց ներկաները կառչած մնալու իրենց եկեղեցւոյ եւ հաւատքի ժառանգութեան՝ շարունակելով նախորդ սերունդներու նուիրումն ու ծառայութիւնը:
Ս. Պատարագի աւարտին կատարուեցաւ մատաղօրհնութեան արարողութիւն՝ եզրափակելով եկեղեցւոյ հիմնադրութեան 123-ամեակի տօնակատարութիւնները:
Ս. Պատարագէն ետք, եկեղեցւոյ բակին մէջ, Համազգայինի «**Կիլիկիա**» պարախումբի անդամները հանդէս եկան հայրենասիրական պարերու գեղեցիկ կատարումներով՝ իրենց ելոյթներով ազգային շունչ եւ տօնական տրամադրութիւն պարգեւելով ներկաներուն:
Այնուհետեւ, Տէր-Զաքարեան սրահէն ներս տեղի ունեցաւ ճաշկերոյթ՝ նախագահութեամբ Առաջնորդ Սրբազան հօր եւ մասնակցութեամբ Թեսաղոնիկահայ միութիւններու ներկայացուցիչներուն: Համախմբումը առիթ մը եւս դարձաւ համայնքային խմբուածութեան եւ եղբայրական հաղորդակցութեան՝ ընդգծելով համայնքի միասնութեան եւ համագործակցութեան կարեւորութիւնը:
Երկու օրերու հոգեւոր եւ ազգային ձեռնարկները անգամ մը եւս առիթ հանդիսացան վերարժեւորելու Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ 123-ամեայ պատմութիւնը եւ անոր ունեցած անփոխարինելի դերը Թեսաղոնիկէի հայ համայնքի կեանքին մէջ:
Եկեղեցին, իր անցեալով, ներկայի գործունէութեամբ եւ ապագայի առաքելութեամբ, կը շարունակէ մնալ մեր հաւատքի, ազգային ինքնութեան եւ միասնականութեան կենդանի վկայութիւնը:

ԹՂԹԱԿԻՑ

Ειδήσεις

2 εκατομμύρια δολάρια για τη δημιουργία σύγχρονης βιβλιοθήκης και εκπαιδευτικού κέντρου

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε το πρώτο διεθνές φιλανθρωπικό γκαλά του Ιδρύματος Ανάπτυξης Keron, με στόχο την αναβάθμιση της βιβλιοθήκης του Κρατικού Ιατρικού Πανεπιστημίου του Γερεβάν και τη μετατροπή της σε ένα σύγχρονο κέντρο εκπαίδευσης και έρευνας.

Το ποσό των 2 εκατομμυρίων δολαρίων συγκεντρώθηκε σε φιλανθρωπική εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στο Παρίσι, με σκοπό τη ριζική αναμόρφωση της βιβλιοθήκης του Κρατικού Ιατρικού Πανεπιστημίου του Γερεβάν. Το νέο εκπαιδευτικό και ερευνητικό κέντρο φιλοδοξεί να αποτελέσει έναν σύγχρονο χώρο γνώσης, ανοιχτό όχι μόνο σε χιλιάδες φοιτητές, γιατρούς και ερευνητές, αλλά και στο ευρύ κοινό.

Το πρώτο διεθνές Keron Impact Gala διοργανώθηκε από το Ίδρυμα Ανάπτυξης Keron στο εμβληματικό ξενοδοχείο *Four Seasons Hotel George V,* στο Παρίσι, υπό το σύνθημα «**Ενώνουμε τα Φώτα για την Αρμενία**». Στην εκδήλωση έδωσαν το «**παρών**» σημαντικοί φιλάνθρωποι, εκπρόσωποι του επιχειρηματικού κόσμου, επαγγελματίες της ιατρικής, προσωπικότητες του πολιτισμού, καθώς και μέλη της αρμενικής κοινότητας της Γαλλίας.

Στο πλαίσιο του έργου, η έκταση της υφιστάμενης πανεπιστημιακής βιβλιοθήκης θα πενταπλασιαστεί, από 600 σε 3.000 τετραγωνικά μέτρα. Ο νέος χώρος θα περιλαμβάνει ατομικές και ομαδικές αίθουσες μελέτης, αναγνωστήρια, σύγχρονους ερευνητικούς χώρους με τεχνολογικό εξοπλισμό, καθώς και ψηφιακές υπηρεσίες και πηγές πληροφόρησης.

Ιδιαίτερη σημασία έχει το γεγονός ότι οι εγκαταστάσεις θα είναι προσβάσιμες και

στο ευρύ κοινό, διευρύνοντας την πρόσβαση στη γνώση πέρα από τα όρια της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Τον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό του έργου ανέλαβε η ολλανδική εταιρεία *Defesche van den Putte (DVDP),* με σημαντική εμπειρία στον σχεδιασμό βιβλιοθηκών και στην αποκατάσταση ιστορικών κτιρίων.

Καθοριστική υπήρξε η συμβολή του φιλάνθρωπου Βανίκ Βανούς, ο οποίος, σύμφωνα με το Ίδρυμα, ανέλαβε να καλύψει σχεδόν το ήμισυ του συνολικού προϋπολογισμού του έργου. Σημαντική ήταν και η ανταπόκριση ιδιωτών, οργανισμών και συνεργαζόμενων φορέων, ενώ δωρεές διαφόρων ποσών συγκεντρώθηκαν επίσης μέσω της αρμενικής πλατφόρμας συμμετοχικής χρηματοδότησης *reArmenia*.

Κατά τη διάρκεια της βραδιάς, η εκτελεστική διευθύντρια του ιδρύματος Ανάπτυξης Keron, Βανανέ Αραξιάν, και ο πρύτανης του Κρατικού Ιατρικού Πανεπιστημίου του Γερεβάν, Αρμέν Μουραντιάν.

Πρόσωπα

Λεβόν Σαντ

Απεβίωσε σαν σήμερα στις 29 Νοεμβρίου 1951

Ο Λεβόν Σαντ (Levon Shant) γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη ως Λεβόν Ναχασμπεντιάν (έπειτα το άλλαξε σε Λεβόν Σεγποσιάν), φοίτησε στο αρμενικό σχολείο του Σκούταρι μέχρι την ηλικία των 14 ετών. Στη συνέχεια, παρακολούθησε μαθήματα στο Κολέγιο Κεβορκιάν του Ετσμιατζίν, από το οποίο αποφοίτησε το 1891. Την ίδια χρονιά επέστρεψε στην Κωνσταντινούπολη ως δάσκαλος, όπου δημοσιεύτηκε το πρώτο του λογοτεχνικό έργο στην τοπική ημερήσια εφημερίδα «**Χαϊρενίκ**».

Συνέχισε τις σπουδές του στη Γερμανία και την Ελβετία *(1892–1899)*, όπου μελέτησε φυσικές επιστήμες, παιδοψυχολογία, παιδαγωγική, λογοτεχνία και ιστορία. Εντάχθηκε στην Αρμενική Επαναστατική Ομοσπονδία κατά τα πρώτα χρόνια της ίδρυσής της και ανέπτυξε σημαντική δράση στους τομείς του πολιτισμού, της κοινωνίας και της πολιτικής.

Μετά την επιστροφή του στην Κωνσταντινούπολη, ο Σαντ αναδείχθηκε σε εξέχουσα προσωπικότητα του αρμενικού θεάτρου. Εκτός από θεατρικός συγγραφέας, υπήρξε επίσης ποιητής και εκπαιδευτικός.

Διετέλεσε αντιπρόεδρος της Βουλής της Αρμενικής Δημοκρατίας και, τον Απρίλιο του 1920, ηγήθηκε της αρμενικής αντιπροσωπείας στη Μόσχα, με στόχο την επίτευξη συνεννόησης με το σοβιετικό καθεστώς.

Μετά την επικράτηση των Σοβιετικών στην Αρμενία, εγκαταστάθηκε στο Κάιρο της Αιγύπτου, όπου το 1928 υπήρξε συνιδρυτής της Πολιτιστικής Ένωσης Χαμαζκαΐν. Μαζί με τον Νικόλ Αγπαλιάν, ίδρυσε το 1930 το Χαμαζκαΐν Τζεμαράν, ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα στη Βηρυτό, αναλαμβάνοντας τη διεύθυνσή του. Παρά την προχωρημένη ηλικία του, διηύθυνε το σχολείο με αξιοσημείωτη ικανότητα μέχρι τον θάνατό του, το 1951, παραμένοντας έως το τέλος ενεργός στον πνευματικό και λογοτεχνικό χώρο.

Ανάμεσα στα πιο γνωστά έργα του συγκαταλέγονται τα θεατρικά του έργα, τα περισσότερα από τα οποία πραγματεύονται ιστορικά ή φιλοσοφικά θέματα: **Hin Asdvadzner** *(«Αρχαίοι Θεοί», 1909)*, **Gaysre** *(«Ο Αυτοκράτορας», 1914)*, **Ingadz Perti Ishkhanouhin** *(«Η Πριγκίπισσα του Κατεστραμμένου Κάστρου», 1921)* και **Oshin Bayl** (1929).

Έγραψε επίσης δοκίμια και μικρά βιβλία, μεταξύ των οποίων τα **Azkoutiune Himk Martgayin Ungeroutian** *(«Το Έθνος ως Θεμέλιο της Ανθρώπινης Κοινωνίας», 1922)* και **Mer Angakhoutiune** *(«Η Ανεξαρτησία μας», 1925)*. Το έργο **Hin Asdvadzner** παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στην Τιφλίδα το 1913 και προκάλεσε μεγάλη αναστάτωση στον αρμενικό λογοτεχνικό κόσμο. Μεταφράστηκε στα αγγλικά, γερμανικά, ιταλικά, γαλλικά και ρωσικά. Το 1917, ο Κονσταντίν Στανισλάφσκι σκηνοθέτησε μια ρωσική θεατρική παραγωγή του έργου. Τα **Gaysre** και **Hin Asdvadzner** συγκαταλέγονται στα αρμενικά θεατρικά έργα που ανεβαίνουν συχνότερα στη σκηνή.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

«Βιβλίο Θρηνωδιών» του Αγίου Γρηγορίου του Ναρέκ
σε μετάφραση Αρά Μαγκογιάν

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
Του Μητροπολίτη Ορθοδόξων Αρμενίων Ελλάδος Σεβ. κ. Σαχάκ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ
Μητρόπολη Ορθοδόξων Αρμενίων Ελλάδος

ΒΙΒΛΙΟ ΘΡΗΝΩΔΙΩΝ (ΝΑΡΕΚ)

Τετάρτη, 16 Δεκεμβρίου 2026, ώρα 7.30 μμ,
στο Πολιτιστικό Κέντρο Ζαβαριάν (Μυλάσσων 18, Νίκαια)

Για το βιβλίο θα μιλήσουν:
- **ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ** *(καθηγητής Θεολογικής Σχολής)*
- **ΑΡΑΞΙ ΑΠΕΛΙΑΝ - ΚΟΛΑΝΙΑΝ**
- **ΑΡΑ ΜΑΓΚΟΓΙΑΝ** *(μεταφραστής του έργου)*

Την εκδήλωση θα συντονίσει η ΖΑΝΝΑ ΧΟΒΣΕΠΙΑΝ

Θα συμμετάσχει το φωνητικό σύνολο «**Αϊβαζιάν**» της Μητρόπολης Ορθοδόξων Αρμενίων Ελλάδος, υπό τη διεύθυνση του **κ. ΜΙΚΙΡΔΙΤΣ ΚΡΙΚΟΡΙΑΝ**

Στο τέλος της εκδήλωσης θα διατεθεί το βιβλίο για το κοινό

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΑΡΜΕΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

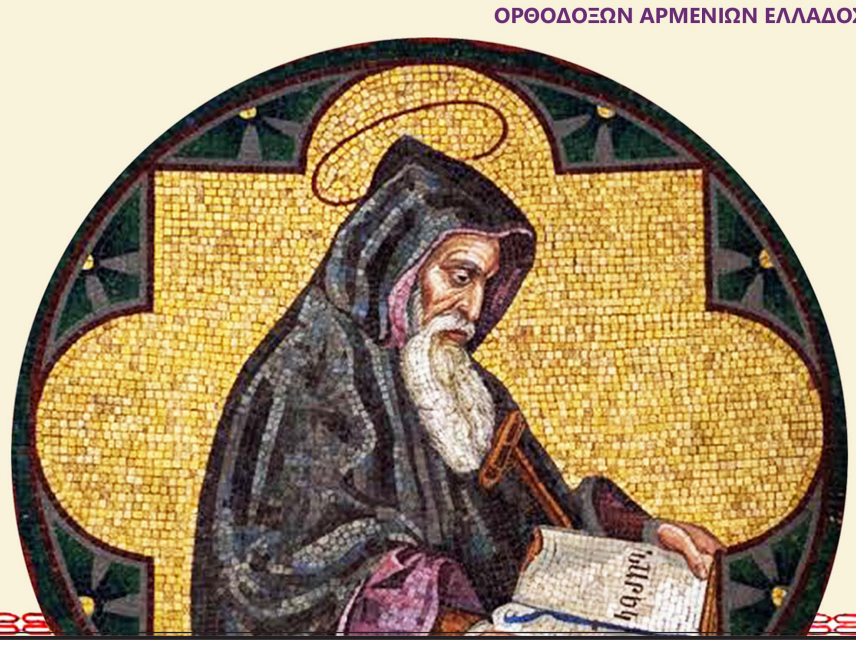

Տեղ ապահովելու համար հեռաձայնել՝ : 693 983 7356 - Անդո Շահբազեան

Նուիրատուութիւն

Իրենց հարսին՝ **ՍՕՆԱ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ-ԱՐՇԱԿՈՒՆԻի** մահուան տխուր առիթով տէր եւ տիկին Փանաեոթիս Ցիթոս եւ Անի Արշակունի Հ.Կ.Խաչի Աթէնքի «Ծովինար» մասնաճիւղին կը նուիրեն 100 եւրօ:

Տօն հիմնադրութեան Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր եկեղեցւոյ

Այսու ուրախութեամբ կը յայտնենք, թէ **Կիրակի, 29 Նոյեմբեր 2026-ի** առաւօտուն, Աթէնքի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր եկեղեցւոյ հիմնադրութեան տօնին առիթով տեղի պիտի ունենայ հանդիսաւոր Սուրբ Պատարագ եւ մատաղօրհնէք:

Պիտի պատարագէ ու յաւուր պատշաճի քարոզէ Յունաստանի Հայոց Թեմի առաջնորդ՝ **ԳԵՐԾ. Տ. ՍԱՀԱԿ Ս. ԵՊՍ. ԵՄԻՇԵԱՆ:**

Սկիզբ Ս. Պատարագի՝ առաւօտեան ժամը 10:00-ին:

Անոնք որոնք կը փափաքին մատաղի պատրաստութեան համար նուիրատուութիւն կատարել, կը խնդրենք հեռաձայնել տիկ. Յասմիկ Թագուորեանին (6977960593) եւ անոր յանձնել նուէրները, ինչպէս նաեւ գործածել եկեղեցւոյ դրամատնային հաշիւը՝

Alpha Bank IBAN: GR9701401050105002002027684

Մեր սրտագին փափաքն է, որ մեր հաւատացեալ ժողովուրդը մասնակից դառնայ Ս. պատարագին եւ ստանայ Առաջնորդ Սրբազան հօր օրհնութիւնը:

Սուրբ Պատարագէն ետք, Առաջնորդարանի սրահին մէջ տեղի պիտի ունենայ Տիկնանց մարմնոյն կողմէ պատրաստուած եկեղեցւոյ տարեկան պազարը:

ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Տօն Գոքինիոյ Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ

Այսու ուրախութեամբ կը յայտնենք, թէ Կիրակի, 6 Դեկտեմբեր 2026ին, պիտի կատարուի Գոքինիոյ Ս. Յակոբ եկեղեցւոյ անուանակոչութեան տօնը: Պիտի պատարագէ, յաւուր պատշաճի քարոզէ ու մատաղօրհնութիւնը կատարէ Յունաստանի Հայոց թեմի բարեջան Առաջնորդ

ԳԵՐԾ. Տ. ՍԱՀԱԿ Ս. ԵՊՍ. ԵՄԻՇԵԱՆ

Պատարագի երգեցողութիւնը պիտի կատարուի քառաձայն, եկեղեցւոյս դպրաց դասին կողմէ, դպրապետութեամբ պրն. Քերոբ Էքիզեանի եւ երգեհոնի ընկերակցութեամբ տիկ. Լիանա Սարեանի:

Սկիզբ առաւօտեան ժամերգութեան ժամը 9:30ին, Ս. պատարագ ժամը 10:00ին:

Ուրբաթ, 4 Դեկտեմբերի երեկոյեան ժամը 4:00ին, պիտի կատարուի մատաղցու ոչխարներու եւ աղի օրհնութիւնը: Անոնք որոնք կը փափաքին մատաղցու ոչխար նուիրել կամ այլ նուիրատուութիւն կատարել, թող բարեհաճին հեռաձայնել եկեղեցւոյ գրասենեակը հետեւեալ թիւերուն. 210 4915823 եւ 6977547343:

Այսու կը հրաւիրենք հաւատացեալ մեր ժողովուրդը, մասնակից դառնալու եկեղեցւոյ տօնախմբութեան եւ հոգենորոգ մթնոլորտի մէջ բաժնելու օրուան խորհուրդը, ինչպէս նաեւ վերանորոգելու իր ուխտը:

ԹԱՂԱՅԻՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԵՒ ՏԻԿՆԱՆՑ ՄԱՐՄԻՆ

Յիշատակի պաշտամունք

Նուիրուած հանգուցեալ
ՏՕՔԹ. ՅՈՎԻԿ ՏԷՄԻՐՃԵԱՆԻ
յիշատակին
Կիրակի, 29 Նոյեմբեր 2026, ժամը 11:00-ին
Լամիաս 30 եւ Պելոյեանի 66, Գոքինիա

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅ ԱԻԵՏԱՐԱՆԱԿԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻ

Թատրոնի երեկոյ

Հ.Կ.Խաչի Աթէնքի «**Ծովինար**» մասնաճիւղի վարչութիւնը կը կազմակերպէ թատրոնի երեկոյ **Կիրակի, 6 Դեկտեմբեր 2026**-ին, երեկոյեան ժամը 6:15-ին «***Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού***» *(Φիրէոս 254, Թաւրոս)* թատերասրահէն ներս, դիտելու համար «**Աննա Քարէնինա**» թատերական ներկայացումը:

Մասնակցութեան սակ 35 եւրօ:

Արձանագրութիւներու համար հեռաձայնել ընկերուհիներ՝ Հայկան Իւթիւճանին 6981094360 կամ Ռոզինա Հաճիաբրահամեանին 6975161605:

Վարչութիւն

«ԱԶԱՏ ՕՐ» օրաթերթ
Խմբագրատուն՝ Արիսթոթելուս 8 – Քալիթէա 17671
Հեռ. 210 9575011 եւ 210 9521359
Տնօրէն՝ Մայք Չիլինկիրեան
Կայքէջ՝ www.azator.gr - e-mail: azatordaily@gmail.com
FB: AZAD OR Armenian Daily Newspaper of Greece
Դրամատան հաշիւ՝ ALPHA BANK - **IBAN GR 4901 401 160 116 00 200 200 9080**
Տարեկան բաժանորդագրութիւն՝ pdf եւ տպագիր 160 եւրօ, pdf կամ տպագիր 120 եւրօ
Թերթի ելեկտրոնային տարբերակը լոյս կը տեսնէ ամէն օր, Ուրբաթ օրերը կը տպուի:

«AZAT OP» (ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΗΜΕΡΑ) Ημερήσια Αρμενική Εφημερίδα
Ιδιοκτησία: ΕλληνοΑρμενικό Φόρουμ- Μορφωτικό & Πολιτιστικό Σωματείο
Αριστοτέλους 8 – 17671 Καλλιθέα
Έκδοση - Διεύθυνση: Μάικ Τσιλιγκιριάν
Ιστοσελίδα: www.azator.gr - e-mail: azatordaily@gmail.com -
FB: AZAD OR Armenian Daily Newspaper of Greece
ALPHA BANK - **IBAN GR 4901 401 160 116 00 200 200 9080**
Ετήσια συνδρομή: Pdf & έντυπο 160 ευρώ, pdf ή έντυπο 120 ευρώ
Εκδίδεται ηλεκτρονικά τις εργάσιμες μέρες, την Παρασκευή διατίθεται και έντυπο φύλλο.

«AZAD OR» - Armenian daily newspaper of Greece - 8 Aristotelous 17671, Kallithea – GREECE
Tel. 210 9575011 & 210 9521359 e-mail: azatordaily@gmail.com, web site: www.azator.gr
FB: AZAD OR Armenian Daily Newspaper of Greece
ALPHA BANK - I**BAN GR 4901 401 160 116 00 200 200 9080**

Υπ. τυπογραφείο Αφοι ΜΥΛΩΝΑ Ο.Ε. ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ - ΜΥΛΑΟΝΤΟΣ 6 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ – ΤΗΛ. 210 5770685